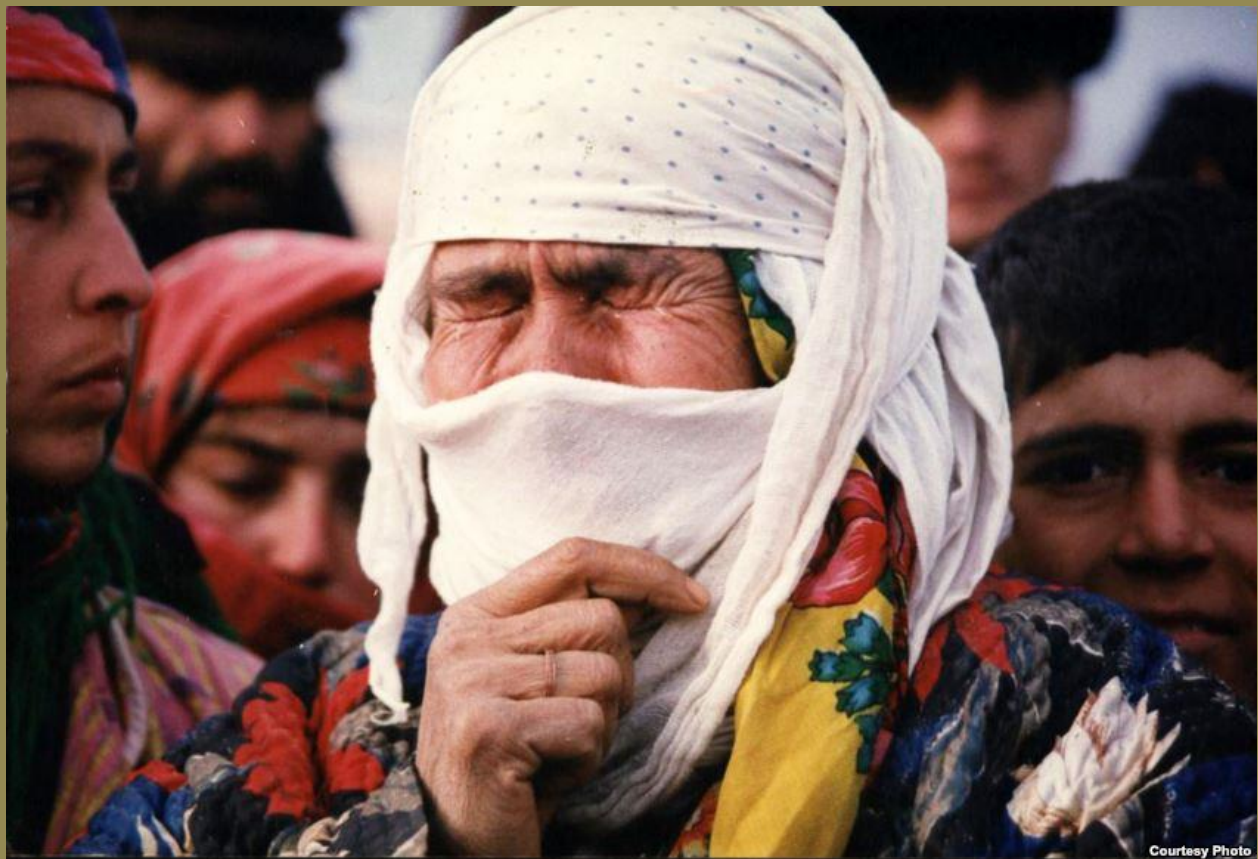

آرمان شهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد، ایجاد بسترهای مناسب برای تامین خواسته‌های اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانون‌مداری و نیز پرداختن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکل‌گیری آگاهی جمعی شهروندان است. بنیاد آرمان شهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، می‌کوشد. بنیاد آرمان شهر عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر (FIDH) است.

وبسایت آرمان شهر تماس با ما: contact@openasia.org

هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع رسانی مسوولانه گام بر می‌دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین‌کننده خط مشی آرمان شهر نیست.

زنی در زمان جنگ داخلی تاجیکستان (۱۹۹۲-۱۹۹۷) عکس از [Courtesy Photo](#)

سیاست

وحدت تا وحدت: «زد و خورد»-ها شدیدتر می‌شوند

۲۵ ژوئن، آزادگان استاد مؤمن قناعت سال پیش در یک مصاحبه اش گفته بود: «جنگ در تاجیکستان تمام نشده است. جنگ بدون سلاح ادامه دارد». به نظر می‌رسد این حالت با گذشت یک سال شدیدتر می‌شود. جنگ بی سلاح مورد نظر استاد قناعت طوری که اشاره شد حالا ادامه دارد. این جنگ هرچند کشته ندارد ولی فراری و ستم دیده دارد. این جنگ زمین، جنگ منزل و مکان، جنگ موقع و

مرتبه، جنگ رسته و بازار، جنگ مال و ملک، جنگ تجارت، جنگ عقیده، جنگ محل ... است.

جند نکته «آسیبپذیر» ثبات تاجیکستان از نظر صلح

۲۷ ژوئن، رادیو آزادی یک مرکز تحقیقاتی آمریکا می‌گوید عوامل خطرزا برای تاجیکستان کاهش یافته است اما ثبات این کشور شوری سابق همچنان «آسیب‌پذیر» باقی می‌ماند. در رده بندی کشورهای آسیب‌پذیر که توسط بنیاد صلح و مجله «سیاست خارجی» آمریکا منتشر شده است تاجیکستان در بین ۱۷۸ کشور جهان در مقام ۵۵ و در ردیف کشورهای قرار دارد که خطر زیادی ثبات و بقایشان را تهدید می‌کند. مولفان این تحقیق بر اساس ۱۲ شاخص ارزیابی کرده‌اند که تاجیکستان زیر فشار کدام عوامل بی‌ثبات کننده قرار دارد و کدام یک از این عوامل کم و زیاد شده‌اند. فشارهای اجتماعی، رشد نامنظم اقتصادی، نارضایتی اقشار جداگانه، مهاجرت مردم باسواد، فقر و تنزل اقتصادی، قانونمندی حکومت، حاکمیت قانون و حقوق انسان، تفرقه در بین نخبگان حاکم از جمله این عوامل هستند.

بازداشت دو ساکن ناحیه ی ختلان به اتهام عضویت در گروه طالبان

۲۴ ژوئن، بی بی سی پلیس تاجیکستان از بازداشت دو عضو گروه طالبان در ولایت ختلان، در جنوب این کشور خبر داد. این دو نفر در طی یک عملیات اکتشافی روز ۲۳ ژوئن بازداشت شدند و تحقیقات پرونده آنها ادامه دارد. تارنمای این وزارت می‌نویسد: "تاش پولاداف عمرعلی، ساکن ناحیه شهرطوس، و کلبشیف کاملجان، ساکن ناحیه قبادیان، سال ۲۰۱۴ در حدود ولایت وزیرستان شمالی پاکستان در آموزشگاه مخصوص دینی از اشخاص نامعلوم تعلیم دینی و افراط‌گرایی گرفته‌اند. سپس در شهر لیوره پاکستان از افراد نامعلوم با نامهای «مصطفی» و «حمیدالله» دعوت به جهاد را همچون فرض قبول نموده، قسم (بیعت) یاد نموده و به عضویت «حرکت طالبان» پیوستند. گفته می‌شود که تا حال حدود سه هزار نفر از این گونه دانش‌آموزان به وطن برگشته‌اند. ولی صاحب‌نظران می‌گویند که بیشتر این افراد دوباره به کشورهای اسلامی رفته‌اند. این احتمال نیز وجود دارد که آنها به گروه‌ها و سازمان‌های افراط‌گرا بپیوندند.

مشارکت بیش از ۲۰۰ تبعه تاجیک در «جهاد» در کشورهای جنگ زده

۲۰ ژوئن، بی بی سی منابع مستقل تعداد اتباع تاجیک در درگیری های سوریه را به مراتب بیشتر از آمار پلیس تاجیکستان می‌دانند. به گفته پلیس تاجیکستان فعلا بیش از ۲۰۰ شهروند این کشور در کشورهای درگیر جنگ می‌جنگند. اخیرا موضوع مشارکت اتباع تاجیک در جهاد در کشورهای خارجی رسانه‌ای شده و در شبکه‌های اجتماعی از قول مفتی سوریه اعلام شده که در صفوف مخالفان دولت بشار اسد حدود ۲۰۰ تن از جنگندگان تاجیک هستند. در ویدیوهای منتشر شده در شبکه های جهانی شماری از اتباع تاجیک که خود را جهادی می‌دانند، اظهار داشته‌اند که تعداد آنها بالغ بر ۶۰۰ نفر است. در همین حال، فریدون هادی‌زاده، کارشناس مسائل دینی در تاجیکستان، می‌گوید که برای جلوگیری از وضعیت مشابه باید بیشتر از راه تبلیغ زندگی شایسته، بویژه در میان مهاجران کاری تاجیک، بکار گرفت و نباید کل آنها را زندانی کرد. زیرا در زندان این افراد عقاید خود را تبلیغ کرده و طرفداران بیشتری جذب می‌کنند. باید در قبال آنها چنین تبلیغاتی انجام شود که محاربه مسلحانه خود را همچون خواب دهشت آوری در ذهنشان باقی بماند.

بازداشت و مجازات هزار نفر به جرم تروریسم در یک سال

۲۵ ژوئن، تاج نیوز در یک سال اخیر در تاجیکستان هزار نفر به اتهام تروریسم بازداشت و مجازات شدند. بنا به اطلاع رسمی «ارتش» هزار نفر بازداشت شده برای همکاری با سازمان های تروریستی «القاعده»، «انصارالله»، «حزب التحریر» و «حرکت اسلامی ازبکستان» متهم شده‌اند. طی چند سال اخیر مقامات دولتی از قاچاق غیرقانونی مواد، بیش از ۸۵ تن مواد مخدر از جمله ۳۶ تن هروئین مصادره کرده‌اند. وزیر کشور همچنین به وضعیت امنیت و ثبات در افغانستان و ایجاد «کمر بند امنیتی» اشاره کرده و گفت: «این اقدام بعد از تحلیل عمیق وضع منطقه آسیای مرکزی از جانب رئیس‌جمهور تاجیکستان امامعلی رحمان در سازمان ملل متحد ارائه شده و در محور توجه جامعه جهانی قرار گرفت».

مقام ۱۲۹ تاجیکستان در گزارش جدید سازمان ملل متحد

۲۶ ژوئن، آزادگان سازمان ملل متحد گزارش جدید خود را در مورد رشد دولت الکترونیکی در کشورهای جهان منتشر نموده است که تاجیکستان میان ۱۹۳ دولت مقام ۱۲۹ را کسب نموده است. این پژوهش سازمان ملل در دو سال یک بار با نظرداشت سطح فراگیری و کیفیت خدمات اینترنتی، فناوری های اطلاعاتی، سامانه های مقامات دولتی، دسترسی شهروندان به شبکه های اینترنتی، سطح دسترسی شهروندان به شبکه های اینترنتی و زمینه های دولت الکترونیکی تهیه می گردد. در گزارش جدید سال ۲۰۱۴، دولت الکترونیکی در کره جنوبی پیشرفته ترین ذکر شده و بعد از آن استرالیا، سنگاپور و فرانسه قرار دارند. از کشورهای آسیای مرکزی تنها در قزاقستان حکومت الکترونیکی نسبتاً رشد کرده است که مقام ۲۸ بعد از روسیه را کسب کرده است. ازبکستان در این رده بندی مقام ۱۰۰، قرغیزستان ۱۰۱ و ترکمنستان مقام ۱۲۸ را کسب کرده اند.

سخنرانی آزاده رحمان در همایش هموطنان

۲۶ ژوئن، فرج به ابتکار وزارت کار، مهاجرت و شغل اهالی جمهوری تاجیکستان و سازمان بین المللی مهاجرت در کتابخانه ملی تاجیکستان همایش هموطنان برون مرزی و جذب آن ها برای رشد کشور برگزار شد. در این همایش نمایندگان وزارت و اداره ها، مقامات اجرایی حکومت های دولتی استان های ختلان، بدخشان کوهی، سغد و شهر دوشنبه، سازمان های بین المللی، رهبران جمعیت های تاجیکان، سازمان های جمعیتی منطقه ای، مراکزهای فرهنگی هموطنان برون مرزی از استان ها، شهرها و منطقه های فدراسیون روسیه، قزاقستان و سایر دولت های خارج دور و نزدیک شرکت داشتند. آزاده رحمان قائم مقام وزیر امور خارجه تاجیکستان در همایش سخنرانی کرده تأکید نمود که برگزاری همایش تاجیکان برون مرزی در سطح بلند و جلب تمام جانب های علاقمند بیانگر توجه پیوسته مقامات عالی کشور به مسائل تحکیم روابط و راه اندازی همکاری های سودمند با هموطنان برون مرزی است.

جامعه

امیر حمزه - فراری اخیر جنگ تاجیکستان؟

۲۶ ژوئن، رادیو آزادی امیرحمزه حلیم اف از فراریان جنگ اخیر تاجیکستان که حتی بعد صلح سال ۱۹۹۷ به تاجیکستان بازنگشت و ۲۲ سال است که در آن سوی آمو در هجرت است. آقای امیرحمزه که حال ۴۸ سال دارد زاده ناحیه جرقورغان ناحیه قبادیان است هنوز هم به همراه دو فرزندش در خوابگاه وزارت امور مهاجران افغانستان در کابل بسر می برد. امیرحمزه می گوید زمانی که در کمپ سخی بسر می بردند وی را برای تحصیل به پیشاور به بخش قانون و قضائیه ی دانشگاه فرستادند. ولی به دلایلی نتوانست فارغ التحصیل شود. حالا وی به سن ۴۸ رسیده و دیگر به آرزوی اصلی زندگی خود یعنی طبیب شدن خط قرمز کشیده و حالا در فکر تحصیل فرزندانش است.

انتقاد رئیس مرکز اسلامشناسی تاجیکستان از حرکت های اسلامی

۲۲ ژوئن، آرمان مرادالله دولت اف رئیس مرکز اسلام شناسی تاجیکستان گفت: حرکت های اسلامی به طور مصنوعی از جانب کشورهای ابرقدرت ساخته می شوند و هدف آن ها جنگ انداختن در بین مسلمانان جهان است. آقای دولت اف در برنامه اخبار شبکه اول تلویزیون تاجیکستان روز ۲۱ ژوئن گفت: دولت های اسلامی در عراق و سوریه طرح کشورهای بزرگ است که هدفشان به دو قسمت کردن دولت های اسلامی و کشورهای مسلمان نشین است. همچنین دولت اف از دولت داری سکولار ستایش کرد و گفت بهترین راه جلوگیری از دخالت خارجی - پیاده نمودن اصول دولتداری سکولار است. مرادالله دولت اف افزود: در زمینه دینی دولتداری سالم و استوار پیدا نمی شود، و عالم اسلام این را ثابت کرد... امروز می بینیم که اغلب مردم طرفدار اصول سکولار در دولتداری هستند.

مقامات می گویند گرفتن پول چند برابر از مهاجران کار دست آن ها نیست

۲۴ ژوئن، آرمان نمایندگان وزارت امور خارجه تاجیکستان به صراحت اظهار می دارند که واسطه ها در نزد کنسولگری تاجیکستان در روسیه متعلق به رهبران و کارمندان کنسولگری نیستند. در میز گردی که ۲۳ ژوئن در دوشنبه برای مسائل مهاجرت برگزار شد مسئولان وزارت امور خارجه گفتند هیچ یک از کارمندان کنسولگری ها در روسیه توسط واسطه ها بیشتر از حد تعیین شده مبلغ دریافت نمی کنند. سازمان غیردولتی «مرکز حقوق انسان» که در رابطه با «رعایت حقوق مهاجران و ثمره ی فعالیت های نهادهای دولتی تاجیکستان در روسیه» این میز گرد را برگزار کرد، گرفتن پول چند برابر بیشتر از حد مقرر را با سند و مدرک در حضور مقامات گوناگون تاجیکستان بیان کرد. با وجود این نمایندگان سازمان های اجتماعی که در این برنامه شرکت داشتند به مقامات توصیه کردند که تعداد کارمندان کنسولگری ها در روسیه را بیشتر کنند که حقوق مهاجران رعایت شود.

۱۳۰۰ کلمه - درخواست برای دریافت شهروندی روسیه؟

۲۰ ژوئن، آزادگان وزارت علم و معارف روسیه سطح دانش زبان روسی به عنوان زبان خارجی را تعیین کرده است. برای مهاجران دانستن ۸۵۰ کلمه به روسی کافی است تا حق کار در روسیه را دریافت کنند. برای دریافت شهروندی دانستن ۱۳۰۰ کلمه لازم است. این وزارت ۷ سطح زبان را تعیین کرده است: ابتدایی، بنیادی برای مهاجران کاری، بنیادی و از ۱ تا ۴. درخواست برای دانستن بنیادی زبان روسی برای مهاجران کاری این است که مهاجر باید متن های کوتاه و ساده را از منابع مختلف از جمله نام مجله، روزنامه و گزارش ها را بتواند بخواند. به غیر از این او باید محتوای صحبت های هم صحبتش را متوجه شود.

زنان و کودکان

عوامل خشونت در خانواده ها

۲۶ ژوئن، خاور گلجهان باباصادق اوا رئیس سازمان «زنان تحصیل کرده» در نشستی در شهر دوشنبه در مورد بررسی قانون جمهوری تاجیکستان «درباره جلوگیری از خشونت در خانواده» می گوید: یکی از عوامل اصلی خشونت در خانواده پایین بودن سطح درک حقوقی و اخلاقی شهروندان است. این نشست به ابتکار سازمان اجتماعی «ازدواج و خانواده» در همکاری با سازمان های اجتماعی «زنان تحصیل کرده» و «پرستار» برگزار گردیده که در آن متخصصان، کارشناسان و نمایندگان مطبوعات شرکت داشتند. در تهیه این قانون همزمان با در نظر گرفتن ظرفیت های جامعه مدنی تاجیکستان همچنین تجربه کشورهای مسلمان مثل ترکیه و مالزی مورد استفاده قرار گرفته است.

تعطیلات ذکریا - نمونه ای از استفاده نیروی کودک در تاجیکستان

۱۷ ژوئن، آرمان ذکریا دانش آموز سال دوم دبستان ناحیه جامی تاجیکستان امروز در تعطیلات تابستانی است. اما تعطیلات وی نه فراغت دارد و نه استراحت، ذکریا مثل بزرگسالان خانواده مشغول به کار است. وی روزانه ۶ کیلومتر را برای نگهداری از دو گاو پیاده طی می کند. ذکریا هر صبح گاوها را تا مزرعه ای که پدرش در آنجا مشغول به کار است می برد و شب آنها را بازمی گرداند. پدر ذکریا در مزرعه خود پنبه، گندم و هندوانه و خربزه کاشته است. با آغاز تحصیل در ماه سپتامبر ذکریا به سال سوم دبستان خواهد رفت. وی امیدوار است پدرش برایش یک دوچرخه خریداری می کند تا اینکه «هم به کار مزرعه و نگهداری گاوها برسد و هم از تحصیل دور نماند».

اقتصاد

تحقیقات بین المللی: راغون زبان آور نیست

۱۹ ژوئن، رادیو آزادی ارزیابی بین المللی بر تأثیرات زیست محیطی و اجتماعی نیروگاه راغون نشان داده است که این طرح برای محیط زیست تاجیکستان و منطقه زبان آور نیست و کمبودهای آن را می توان به آسانی برطرف کرد. در این ارزیابی تقریباً ۱۶۰ صفحه ای که دولت تاجیکستان منتشر کرده، گفته می شود «اکثر پیامدهای ساختمان نیروگاه راغون کوچک و قابل رفع است...». بهترین گزینه از نظر اقتصادی ساختمان سد به بلندی ۳۳۰ متری است که به راغون امکان می دهد تا ۳۶۰۰ مگاوات بر ساعت نیروی برق تولید کند. در این صورت

این نیروگاه می‌تواند برای ۱۱۵ سال به تاجیکستان خدمت کند. سخنگوی دولت آمریکا می‌گوید ایالات متحده به چالش‌های پیش روی دولت‌های آسیای مرکزی در زمینه نیاز به آب و انرژی را واقف است و از آن‌ها می‌خواهد که مسایل خود را در چارچوب منطقه حل نمایند.

افزایش حجم پس اندازها در تاجیکستان

۲۵ ژوئن، تاج نیوز پس اندازها در کشور در ماه می سال جاری نسبت به همین دوره در سال قبل ۱۴,۸ درصد افزایش یافته است. به گزارش بانک ملی تاجیکستان ترکیب حجم پس اندازها را ۳۲,۱ درصد، پس اندازهای اشخاص حقوقی و ۶۷,۹ درصد پس اندازهای اشخاص حقیقی تشکیل می‌دهند. در ماه‌های ژانویه تا می سال جاری درصد میانگین پس اندازها با پول ملی ۱۵,۳۳ درصد و با ارز خارجی ۱۲,۱۶ درصد سالانه را تشکیل می‌دادند.

از راغون ۴۲ هزار نفر نقل مکان خواهند کرد

۲۵ ژوئن، تاج نیوز سازمان دیدبان حقوق بشر می‌گوید به علت ساختمان نیروگاه برقابی «راغون» ۴۲ هزار نفر باید به جای‌های امن نقل مکان کنند. در گزارش اخیر این سازمان که تحت عنوان «وقتی ما به اینجا آمدیم اذیت شدیم» در دوشنبه ۲۵ ژوئن معرفی شد گفته می‌شود از راغون تا حال ۵.۱ هزار خانواده نقل مکان کرده اند که از آب آشامیدنی، کمک مالی مناسب و زمین‌های کشت محروم بودند. در این همایش سفیران آلمان، بریتانیای کبیر، نمایندگان وزارت کارهای خارجی تاجیکستان و سایر نمایندگان رسمی دولتی اشتراک داشتند.

روابط بین الملل

علی مردان و ممتلی یف سر میز مذاکره

۲۶ ژوئن، اوستا نشست جلسه نمایندگان حکومت تاجیکستان و قرغیزستان این هفته در استان باتکن قرغیزستان برگزار گردید. طرفین مسائل مربوط به پیشنویس سازشنامه بین تاجیکستان و قرغیزستان در مورد مرز دولتی، ساختمان دو پل و قطعه راه اتومبیل کولونندو مکست را مورد بررسی قرار دادند.

در تاجیکستان موافقت نامه ترانزیت ارتش ناتو به تصویب رسید

۲۶ ژوئن، آسیا پلوس پارلمان تاجیکستان موافقتنامه تاجیکستان و سازمان پیمان آتلانتیک شمالی درباره حرکات ترانزیتی این نهاد از قلمرو تاجیکستان را تصویب کرد. این سند روز ۲۰ اکتبر سال ۲۰۰۴ در شهر دوشنبه امضا شد و در آن «نحوه وارد شدن نیروهای ناتو به تاجیکستان، مقر نیروها، انتخاب منازل، عبور از مرز، حرکت ترانزیتی و مسئولیت طرفین در حرکت ترانزیتی» مشخص شده است. ستار خالاف، نماینده مجلس نمایندگان تاجیکستان گفت که بر اساس این سند نیروهای سازمان پیمان آتلانتیک شمالی می‌توانند از راه‌های زمینی و هوایی و همچنین زیرساختهای تاجیکستان برای ورود و خروج از افغانستان استفاده کنند.

فرهنگ

نخستین نمایش «بزشک برنده» ملیر در تئاتر لاموتی

۲۰ ژوئن، بی بی سی این روزها در تئاتر لاهوتی شهر دوشنبه نخستین نمایش «بزشک برنده» ژان باپتیست ملیر نمایش نامه نویس قرن ۱۷ فرانسه برگزار می‌شود. قربان صابر کارگردان و هنرپیشه تئاتر و سینما می‌گوید که برای اجرای نقش‌های کلیدی و غیر کلیدی در نمایشنامه بیشتر هنرپیشه‌های جوان تئاتر را جلب کرده است. او همچنان افزود: «موضوع اصلی این کمدی از زندگی مردم عادی گرفته شده و در آن مسأله ازدواج اجباری مطرح است. موضوعی که برای جامعه تاجیک آشنا است». بر اساس گزارش‌های رسمی حقوق ماهانه حد اقل اغلب هنرپیشه‌ها کمی بیشتر از ۱۵۰ دلار بوده قیمت اجاره منزل در ماه بیش از ۳۰۰ دلار را تشکیل می‌دهد.

تارنمای آرمان شهر مطالب مربوط به جغرافیای تاجیکستان را در این صفحه گرد هم می آورد. برای بارور کردن آن ما را یاری دهید.

[کتابخانه آنلاین حقوق بشر آرمان شهر / زنان](#)

آرمان شهر صفحه ای از کتابخانه آنلاین حقوق بشر خود را به زنان اختصاص داده است. هدف از راه اندازی «کتابخانه آنلاین حقوق بشر» ایجاد جامع ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است.

دیگر بولتن های آرمان شهر

[هفت روز نامه حقوق بشر بین المللی](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر زنان](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر ایران](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر افغانستان](#)

منابع این شماره

Asia-Plus, Avesta, BBC (Persian, Tajik, English), Faraj.tj, Khovar.tj, Ormon.tj, Ozodagon, Radio Ozodi, Tojnews.tj

